

From: Roheline Pärnumaa <rohelineparnumaa@gmail.com>
Sent: 10 April 2023 23:58:21
To: Saaremaa
Cc: RMK
Subject: Konati puhkekoha KAH-metsaala Saaremaal, ettepanekud

Lugupeetud Riigimetsa Majandamise Keskus

10.04.2023

Juhime tähelepanu, et ettepanekute esitamise tähtaeg 7.aprill 2023 langes riigipühale ja seetõttu lükkub see seaduse järgi see edasi 10.aprillile.

Teeme ettepanekud Konati KAH-ala kohta Saaremaal.

Me ei nõustu eraldise 10 lageraiega alljärgnevalt esitatud põhjustel.

Loodus- ja kultuurihoidlik(ud) alternatiiv(id) on olemas ja neid tuleb rakendada.

Juhime tähelepanu, et tegemist ei ole kohaliku puhkemetsaga, vaid üle-eestiliselt tähelepanu tõmmanud puhkepiirkonnaga!

Kodumetsades, puhkemetsades, nn KAH-aladel üle Eesti peab metsamajandamisviis olema püsimeetsandus, sest kodumetsade eesmärk on metsi hoida pidevalt alles ja majandamine KAH-aladel peab olema teistsugune kui palgivarumise eesmärkidel majandatavates majandusmetsades. Rohkem infot püsimeetsanduse kohta siit: <https://elfond.ee/metsaomanikule/pusimeetsandus>.

RMK Konati KAH-ala Saaremaal, Mustjala khk

Katastritunnus 48301:002:0272; RMK kvartal KH278, eraldis 10, pindala 3,38 ha

Kavandatud lageraiesse (LR) 2023.a ?

Vastuseisukoht: Veel ei ole teada eraldis 10 ja kogu metsaala koguväärtused ja seepärast ei tohi seal uuendusraietega kiirustada. Eraldis 10 oli paikvaatluse põhjal tõesti väärtuslik ja on põhjendatud ja vajalik säilitada tervikuna püsimeetsana!

Paikvaatluse 10.04.2023 tulemused

Kokkuvõte: Kavandatud LR ei ole põhjendatud ja kahjustab / hävitab hulganisti loodusväärtusi heas seisus puhkemetsas. Alternatiiviks on puistu säilitamine püsimeetsana ja puistu hooldustööd lähtuvalt puhkemetsa loodusväärtuste, ökoteenuste ja puhkeväärtuste säilitamise ning parendamise eesmärgil.

Ettepanekud:

1. Puistus on selged väärtusliku loodusemetsa kujunemise tunnused, mis väärivad säilitamist eesmärgiga võimaldada loodusväärtuste, ökoteenuste ja puhkeväärtuste süvenemist.
2. Teostada VEP uuring.
3. Teostada puistus põhjalik botaaniline liigiuuring.
4. Peatada uuendusraiete kavandamine kuni on selgunud täpsustavate uuringute tulemused.
5. Saaremaa valla üldplaneeringus määratleda Konati metsaala miljööväärtuslikuks loodusemetsaga puhkealaks ja kehtestada konkreetsed raie kvaliteeditingimused ning raiepiirangud.

Paikvaatlusel tuvastati:

- Avalik takseerikirjeldus ei kajasta puistu teisi olulisi tunnuseid looduses:
- liigirikas alusmets (näsiini, viirpuud, kusalpuud, pihlakas, tümpuu, pärn, tamm jt);
 - piisavalt on elujõulist kuuse järelkasvu ja vähesel määral tamme, pärna järelkasvu;
 - koosseisus on rohkesti vanemaid ja suuremõõtmelisi mände, kuuski ja kaski;
 - puistu vanuseline struktuur on suuresti varieeruv;

2) Puistu reljeef on väga vahelduv ja eriilmeline, mis muudab maastiku vaadeldavuse atraktiivseks ja emotsionaalseks. Tegemist on eri ajastute randvallidega (klibu, kruus, liiv). Reljeefi vaheldumine on väga sobilik kasutamiseks puhkemaastikuna.

3) Puistus on rohkesti pilkupüüdvaid samblaga kaetud kivikülve ja mitmeid suuri rändrahne. See muudab raietegevuse väga keeruliseks ja seda loodusväärtust kahjustamata ei ole võimalik ulatuslikku raiet teha.

4) Puistus on rohkesti hästi säilinud ja ilmekaid sõjalisi pärandrajatise (sügavad jooksupärad, laskepesad, kaevikud jm.). See militaarpärand vajab kohaloon täpsustamist ja väärtustamist.

5) Puistu pinnataimestikus võib eeldada kaitstavaid taimeliike, mis vajab täpsustamist. Märkata oli kiviimarat, kollaliiki jt.

6) Puistu niiskemates osades on kujunemas rikkalik mustikataimestik, mis hävib lageraie korral.

7) Puistus on märkata mitmeid vana loodusemetsa ja VEP tunnuseid (erinevas lagunemisjärgus lamapuitu, jalalkuivanud aukudega „sikupuid“ ja „rähnipuid“ ning tunnusliike (kännukatik jt). Vajalik on teostada VEPi täpsustav uuring.

8) Puistus on looduse õpperada mis on kasutuses.

9) Vaatamata suhteliselt kõrgele vanusele on puistu tervislik seisund (väga) hea. Puhkemetsas ohutuse tagamiseks võiks kaaluda kerge sanitaarraie tegemist.

...

Paikvaatluse teostas Leo Filippov

1. Nimetame lisaks järgmised asjaolud:

1.1. kõigil avalikustatud kõrgendatud avaliku huviga aladel (**KAH-aladel**) on vaja teha vääriselupaikade (**VEP**) inventuur;

1.2. valdavalt on tegu varasemalt kaitsemetsade kategooria alla kuulunud metsaaladega (kuni 2009. a metsaseadus), mistõttu tuleb KAH-alasid ka edasi majandada püsimetsandusvõtetega, st piirduda valikraiega;

1.3. elamutega piirnevates puistutes teostada raiet (**püsimetsanduse raames valikraiet**) vaid vajadusel ning hoiduda teistest raieliikidest ülemäärase kahju tõttu, mida need metsaökosüsteemile tekitavad;

1.4. raietööde kavandamisel jälgida piirkonna üldplaneeringus kehtestatud (arengu)eesmärke ja nendest mitte kõrvale kalduda. Metsandus peab toetama kohaliku elukeskkonna kvaliteeti ja kohalikke loodusväärtusi.

2. Käesolevaga ei ole me nõus RMK kavandatud intensiivsete ja sobimatute raietega kogukonnametsades.

2.1. peatada kõikide uuendusraiate kavandamine KAH-aladel. Neid metsi tuleb majandada püsimetsana teaduslike põhimõtete ja eesmärkide järgi, tehes vajaduse korral vaid valikraiet.

2.2. algatada kaitsemetsade kategooria staatuse taastamine Eesti metsanduse õigusaktides;

3. Lisame mõned lingid ka meediast:

Eesti inimesed toetavad riigi tulundusmetsades püsimetsandust: <https://elfond.ee/mets/uuring-suurem-osa-estimaalasi-toetab-riigimetsa-raiemahu-vahendamist-ja-pusimetsana-majandamist>

Eestimaa Looduse Fondi ekspertide ja teiste metsaekspertide hinnangul: **RMK ei majanda metsi säästlikult.**

METSASTATISTIKA UUED MUDELID: tagavara on 30 miljonit tihumeetrit seni arvatust väiksem, suremus aga mitme miljoni jagu suurem. Kas mets on ikka säästlikult majandatud? (ÕL 4.02.2023):

Euroopa üks tähtsamaid säästva metsanduse kriteeriume nõuab, et raiemaht oleks väiksem kui majandatavate metsade netojuurdekasv. Viimane tähendab juurdekasvu, millest on looduslik suuremus maha lahutatud. Senine ametlik metsastatistika, mis keskkonnaministeerium saatis metsanduse arengukava raames ka riigikogule, näitab, et Eestis on see kriteerium täidetud.[...] Uue suuremuse hinnangu valguses kipub vägisi välja paistma metsade mittesäästev majandamine.

Metsapoliitika alusandmestikud, nt SMI, ei ole kooskõlas teiste metsaandmetikega ja andmeid on püütud salastada Keskkonnaministeeriumi tasandil.

[Euroopa Liidu Kohus vaeb Eesti metsade andmestikku](#) (PM 27.08.2022):

Riiklikku statistilist metsainventeerimist (SMI) viib läbi keskkonnaministeeriumi haldusalasse kuuluv keskkonnaagentuur. SMI alusel hinnatakse Eesti metsi alates 1999. aastast, SMI-andmetel baseeruv statistika annab ka olulise sisendi Eesti metsa arengukava koostamisse ja raiemahu määramisse. Juba aastaid on looduskaitsetel kahtlus, et riik teeb metsastatistilisi andmeid käideldes sohki. Keskkonnaorganisatsioonide visa võitluse ja andmekaitseinspektsiooni toel on statistilise metsainventuuri (SMI) andmed avalikkusele suures osas kättesaadavaks saanud, kuid kuna selguse toomise asemel süvendas avaldatud teave hoopis kahtlusi, otsustati ülejäänud andmete kättesaamiseks riigi vastu kohtusse minna, sest riik keeldus nende väljaandmisest.

[VESTLUSRING Kui palju siis Eestis metsa ikkagi on?](#) (PM 9.06.2022):

SMI absoluutarve hakati käsitlema viimse instantsi tõena ja võtma nende alusel vastu metsapoliitilisi otsuseid. Asko Lõhmus: Kuna SMI kasutamine metsapoliitika tegemisel on järjest laialdasem, on vaja lahendada **ebakõlad SMI ja teiste andmetike vahel** – näiteks seesama Eesti metsade tagavara küsimus või küsimus, kus mida juurde kasvab.

[STATISTILISTE KÜBARATRIKKIDE LÕPP: Eesti metsad kütsid kliimat soojemaks palju varem, kui seda seni tunnistati!](#)

(ÕL 28.01.2023):
Keskkonnaministeerium saatis hiirvaikselt 10. jaanuaril Euroopa Komisjonile 2023. aasta kasvuhoonegaaside inventuuriaruandest lühendatud versiooni ning ÜRO-le läheb täisversioon hiljemalt aprilli keskpaigas. Selle järgi polnud LULUCFi sektor kasvuhoonegaaside tekitaja mitte üksnes 2020. aastal, vaid oli seda juba 2017.aastast saati ning ka kõigil järgnevatel aastatel.
... keskkonnaagentuur on lõpuks ometigi hakanud arvutuslikke detaile selgitama. Oleks seda varem tehtud, siis oleks ehk ära jäänud ka keskkonnaministrite esinemised riigikogu kõnepuldis, kus nad rääkisid tõsimeeli, kuidas Eesti metsad seovad ja et kliimaeesmärke õnnestub täita ka 11miljonilise raiemahuga. Samuti oleks ilmselt ära jäänud ministeeriumi metsaosakonna eelmise aasta väide, mis tunnistas sidujast heitjaks muutumise anomaaliaks.
Muutused CO2 heitkoguses: LULUCF tervikuna Kui eelmise aasta arvutuse järgi toimus heide üksnes 2020. aastal, siis seekordse arvutuse põhjal toimus see ka kolmel varasemal aastal.

KIRVEHOOPIDE HIND RIIGI RAHAKOTILE: ähvardavalt läheneb üüratu trahv – 1,4 miljardit eurot! Ministeerium tunnistab: kliimaeesmärke me ei täida (ÕL 22.11.2022)

TÕDE TÕUSEB, VALE VAJUB: keskkonnaagentuuri uued arvutused näitavad mustvalgelt, kuidas senise ja lähiaastateks planeeritud raiemahuga ei saa jätkata (ÕL 9.11.2022)

Eesti on CO₂ kohustusega hädas üleraie, mitte Brüsseli kiusamise pärast (PM 07.2022)

Eesti metsatagavara jäi viie aastaga 26 miljonit tihumeetrit vähemaks (PM 3.06.2022)

ARVUTAME ROHELISEMAKS! Miljonite tonnide küsimus: Eesti teatab maailmale, et meie metsad seovad süsinikku – aga tegelikult on vastupidi! (ÕL 2021)

METSASTATISTIKA NÄITAB AIATEIBAID?! Pikalt avalikkuse eest varjatud andmetes haigutavad 100 000 hektari suurused anomaaliad (ÕL 2021)

Leiame põhjendatult, et kogu Konati KAH-metsaala perspektiiv saab olla püsimets miljööväärtusliku metsamaastikuga ja pilkupüüdva puhkealana. Selleks on kõik eeldused olemas.

Soovime ettepanekutele vastuseid e-posti teel (lisaks võimalikele RMK kodulehel avaldatavatele vastuste kokkuvõttele).

Lugupidamisega

Riina Georg,

MTÜ Roheline Pärnumaa (üle-eestilise tegevusulatusena keskkonnatühendus) volitatud esindaja;

Farištamo Eller,

Päästame Eesti Metsad MTÜ seaduslik esindaja

info@savetheforest.ee